

Nínxol de mercat... pastoral

Dc, 3/01/2018 per Eloi Aran Sala

[Betel. Arquitectura, Art i Religió](#)

Ja fa un temps vaig parlar [aquí](#) de les possibilitats pastorals que ofereix la implementació d'espais de cineraris o columbaris (cendres de difunts) a les esglésies. Fins ara, pràcticament no hi havia altra manera de trobar un espai de cinerari que no fos dintre del mateix recinte del cementiri, però sembla que aquesta pràctica crematòria va a l'alça, per raons econòmiques i antropològiques alhora, de manera que el passat 5 de maig de 2017 va aparèixer a l'Arquebisbat de Barcelona el document sobre "**Normes diocesanes per a la construcció i administració de Cineraris/Columbaris**". Sembla que, a part de ser una nova pastoral de proximitat i treball familiar, hi ha també una certa motivació econòmica o, valgui la redundància de l'expressió, un cert "nínxol de mercat". De fet, **ja Antoni Gaudí va preveure en una fase del projecte la incorporació de galeries subterrànies per a enterraments a sota de la Basílica de la Sagrada Família** com possible font d'ingressos. Si avui estigués viu, possiblement es plantejaria la incorporació d'un espai de cineraris, que és molt més fàcil de gestionar sanitàriament. Ho deixo com un punt de meditació per la Junta Constructora.

El document citat comença recordant que ja en l'Antic Testament els israelites tenien com a deure sagrat donar sepultura i interpretaven com una desgràcia que les restes mortals d'una persona quedessin sense sepultura (Is 34, 3; Sl 79,2; Ecl 6,3). De fet, és un tema compartit per altres cultures, com trobem també a Antígona, la tragèdia clàssica de Sòfocles, amb una diferència: el cos del creient ha estat temple de l'Esperit des del baptisme (1 Cor 6,9), ha estat "crismat" com es crisma l'edifici eclesial en el seu ritus de consagració, i en certa manera el propi cos és també un lloc de pregària o "espai de trobada" amb el Crist.

Així doncs, la incineració pot semblar una opció estranya dins del cristianisme, ja que pot indicar o suggerir la fi total de la persona i la negació de la resurrecció. Així i tot, no ha estat mai exclosa "tret que hagi estat escollida per raons contràries a la doctrina cristiana" (can. 1176,3 del Codi de Dret Canònic). Per altra banda, al número 5 de la instrucció de la Congregació per la Doctrina de la Fe *Ad resurgendum cum Christo*, s'afirma que "**la conservació de les cendres en un lloc sagrat pot ajudar a reduir el risc de sostreure els difunts de la pregària i el record dels familiars i la comunitat cristiana**".

Tot seguit es presenten dotze criteris per la implementació de cineraris a les esglésies (veure [document adjunt](#) a l'article) que, a grans trets, intenten evitar la confusió de l'espai propi del cinerari amb els llocs de culte, de forma que sigui un local annex a l'església i amb accés independent per tal que no s'hi pugui fer celebracions eucarístiques o "respons", precisament per evitar la temptació de mercadeig sacramental. També s'anota que la titularitat de l'espai sempre serà eclesiàstica, tot i que pot externalitzar-ne la gestió (atentes empreses de serveis funeraris!). Un aspecte molt important pel que fa al seu disseny és que la petició d'incorporar un espai de cinerari **ha de comptar amb un projecte arquitectònic** que ha de tenir el vist-i-plau de l'arquebisbat.

La següent pregunta obligada, i sembla que oblidada, és "qui comença?".

Estimat senyor rector, disposa d'un espai lliure dins la seva parcel·la? Pot tenir un

accés independent? Creu, com sant Pau, que sense la creença en la resurrecció som una colla d'il·lusos (1 Cor 15,19) i que, per tant, cal treballar aquesta dimensió de la vida cristiana? Si és així, no em resta més que encoratjar-lo a demanar consell professional i oferir una nova tipologia d'espai pastoral a la seva comunitat.